

DİSİPLİN HUKUKU

**GÜNEYDOĞU ANADOLU
BELEDİYELER BİRLİĞİ
2026**

Mustafa Yıldız

DİSİPLİN HUKUKUNA GİRİŞ

Disiplin Hukuku Nedir?

Kamu hizmetlerinin düzenli, etkin, tarafsız ve güvenilir biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla kamu görevlilerinin uyması gereken kuralları ve bu kurallara aykırılık halinde uygulanacak yaptırımları düzenleyen hukuk dalıdır.

Temel Amaçları

- ✓ Kamu hizmetinin sürekliliğini sağlamak
- ✓ Kurumsal düzeni korumak
- ✓ Kamu yararını güvence altına almak
- ✓ Kamu görevlilerinin görev bilincini geliştirmek
- ✓ Vatandaşın kamu yönetimine olan güvenini korumak

Hukuki Dayanak

- Anayasa
- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu
- Özel Kanunlar
- Yönetmelikler
- Danıştay İçtihatları

DİSİPLİN HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ

Kanunilik İlkesi

Disiplin suçları ve cezaları hukuki düzenlemelere dayanmalıdır.

Kusur Sorumluluğu İlkesi

Kusur bulunmaksızın disiplin cezası verilemez.

Savunma Hakkı

Savunma alınmadan disiplin cezası verilemez.

Ölçölülük İlkesi

Fiil ile ceza arasında adil denge kurulmalıdır.

Eşitlik İlkesi

Benzer fiillere benzer yaptırımlar uygulanmalıdır.

Masumiyet Karinesi

Suçluluğu sabit olmayan kişi suçlu kabul edilemez.

Hukuki Güvenlik İlkesi

İdarenin işlemleri öngörülebilir ve denetlenebilir olmalıdır.

DİSİPLİN SORUŞTURMASININ İŞ AKIŞI

Temel Kural: Soruşturmanın her aşaması hukuka uygun, tarafsız ve objektif biçimde yürütülmelidir.

SAVUNMA HAKKI VE USUL GÜVENCELERİ

Anayasal Güvence

Anayasa'nın 129. maddesi:

"Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında savunmaları alınmadan disiplin cezası verilemez."

Savunma Hakkının Unsurları

Danıştay'ın Yerleşik Yaklaşımı

Savunma hakkının kısıtlanması disiplin cezasının iptaline yol açabilecek ağır bir usul sakatlığıdır.

DİSİPLİN CEZALARI VE ÖLÇÜLÜLÜK

Disiplin Cezalarının Hiyerarşisi

Ölçülülük İlkesi

Ceza belirlenirken;

- ✓ Fiilin ağırlığı
- ✓ Kast veya ihmâl derecesi
- ✓ Oluşan zarar
- ✓ Personelin geçmiş hizmetleri
- ✓ Tekerrür durumu

birlikte değerlendirilmelidir.

Amaç: Cezalandırmak değil,
kamu hizmetinin sağlıklı yürütülmesini sağlamaktır.

ZAMANAŞIMI VE SÜRELER

Zamanaşımının Önemi

Disiplin hukukunda süreler kamu düzenine ilişkindir.

Dikkat Edilecek Hususlar

- ✓ Fiilin öğrenilme tarihi
- ✓ Soruşturma açma süresi
- ✓ Ceza verme süresi
- ✓ Tebligat işlemleri
- ✓ Kurul aşamasında geçen süreler

Sonuç: Zamanaşımına uğrayan fiiller nedeniyle disiplin cezası verilmesi hukuka aykırıdır.

Danıştay Yaklaşımı: Sürelerin geçirilmesi halinde tesis edilen disiplin işlemleri iptal edilebilmektedir.

DİSİPLİN HUKUKU VE CEZA HUKUKU İLİŞKİSİ

DİSİPLİN HUKUKU		CEZA HUKUKU
Kurum düzenini korur		Toplum düzenini korur
İdari yaptırım uygular		Adli yaptırım uygular
İdare tarafından yürütülür		Mahkemeler tarafından yürütülür
Hizmet gereklerine dayanır		Suç ve cezaya dayanır

Ortak Nokta

Her iki alanda da hukuka uygunluk, savunma hakkı ve adil yargılanma ilkeleri önem taşır.

Temel İlke

Ceza yargılaması ile disiplin soruşturması kural olarak birbirinden bağımsız süreçlerdir.

SONUÇ

Disiplin Hukukunda Başarının Anahtarı

Hukuka
bağlılık

Tarafsızlık

Objektiflik

Savunma
hakkına
saygı

Ölçölülük

Sürelere
uyum

“ Disiplin hukukunun amacı personeli cezalandırmak değil; kamu hizmetinin etkin, güvenilir ve hukuka uygun şekilde yürütülmesini sağlamaktır.” ”

Adalet yalnızca mahkeme salonlarında değil, disiplin soruşturmalarının her aşamasında da yaşatılması gereken temel bir kamu yönetimi ilkesidir.

TEŞEKKÜR EDERİZ

- **GÜNEYDOĞU ANADOLU
BELEDİYELER BİRLİĞİ**

2026